

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 8ης Δεκεμβρίου 2011 *

Στην υπόθεση C-386/10 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 29 Ιουλίου 2010,

Χαλκόρ ΑΕ Επεξεργασίας Μετάλλων, με έδρα την Αθήνα (Ελλάδα), εκπροσωπούμενη από τον I. Forrester, QC,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους E. Gippini Fournier και S. Noë, επικουρούμενους από τον B. Doherty, barrister, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. N. Cunha Rodrigues, πρόεδρο τμήματος, U. Lõhmus, A. Rosas (εισηγητή), A. Ó Caoimh και A. Arabadjiev, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: E. Sharpston
γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 12ης Μαΐου 2011,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Χαλκόρ ΑΕ Επεξεργασίας Μετάλλων (στο εξής: Χαλκόρ) ζητεί να αναιρεθεί η απόφαση που εξέδωσε το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 19 Μαΐου 2010, στην υπόθεση T-21/05, Χαλκόρ κατά Επιτροπής (Συλλογή 2010, σ. II-1895, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απορρίφθηκε εν μέρει η προσφυγή που άσκησε η νυν αναιρεσείουσα με αίτημα την ακύρωση ή τη μείωση του ποσού του προστίμου που της επιβλήθηκε δυνάμει του άρθρου 2, στοιχείο δ', της αποφάσεως C(2004) 2826 της Επιτροπής, της 3ης Σεπτεμβρίου 2004, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/E-1/38.069 — Χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81] και [82] της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), προέβλεπε τα εξής:

«Η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει με απόφαση στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμο ύψους χιλίων μέχρι ενός εκατομμυρίου λογιστικών μονάδων, ή και ποσό μεγαλύτερο από αυτό μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό του κύκλου εργασιών που [πραγματοποιήθηκε] κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο από μία των επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν συνεργήσει στην παράβαση, όταν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου [81] παράγραφος 1, [ΕΚ] ή του άρθρου [82 ΕΚ], ή

β) παραβαίνουν υποχρέωση επιβεβλημένη δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1.

Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, εκτός από την σοβαρότητα της παραβάσεως, και η διάρκειά της.»

- 3 Ο κανονισμός 17 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), ο οποίος εφαρμόζεται από την 1η Μαΐου 2004.

4 Το άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1/2003 έχει ως ακολούθως:

«2. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλλει σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα, σε περίπτωση που αυτές, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου 81 ή του άρθρου 82 της συνθήκης, [...]

[...]

Για καθεμία από τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην παράβαση, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

[...]

3. Ο καθορισμός του ύψους του προστίμου γίνεται με βάση τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως.»

5 Το άρθρο 31 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Το Δικαστήριο διαθέτει πλήρη δικαιοδοσία για τον έλεγχο των αποφάσεων με τις οποίες η Επιτροπή επιβάλλει πρόστιμο ή χρηματική ποινή. Το Δικαστήριο δύναται να καταργεί, να μειώνει ή να επαυξάνει τα πρόστιμα ή τις χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί.»

- 6 Το προοίμιο της ανακοινώσεως της Επιτροπής με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ» (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές), η οποία είχε εφαρμογή κατά τον χρόνο εκδόσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως, ορίζει τα κατωτέρω:

«Σκοπός των αρχών που διέπουν τις [...] κατευθυντήριες γραμμές είναι να καταστεί δυνατή η διασφάλιση της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας των αποφάσεων της Επιτροπής, τόσο έναντι των επιχειρήσεων, όσο και έναντι του Δικαστηρίου, και παράλληλα να κατοχυρωθεί η διακριτική ευχέρεια που ο νομοθέτης έχει παραχωρήσει στην Επιτροπή για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, με ανώτατο όριο το 10% του συνολικού κύκλου εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Η άσκηση της διακριτικής αυτής ευχέρειας θα πρέπει, ωστόσο, να εντάσσεται σε μια συνεκτική και απαλλαγμένη από αυθαίρετες διακρίσεις πολιτική, η οποία να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένη στους στόχους της καταστολής των παραβιάσεων των κανόνων ανταγωνισμού.

Η νέα μέθοδος η οποία θα εφαρμόζεται για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων θα πρέπει στο εξής να ακολουθεί το ακόλουθο σύστημα, το οποίο στηρίζεται στον προσδιορισμό ενός βασικού ποσού επί του οποίου εφαρμόζονται προσαυξήσεις, εάν συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, και μειώσεις, εάν συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις.»

- 7 Το σημείο 1 των κατευθυντήριων γραμμών προβλέπει ότι «το βασικό αυτό ποσό καθορίζεται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως, που είναι τα μόνα κριτήρια τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17».
- 8 Όσον αφορά τη σοβαρότητα, το σημείο 1, Α, των κατευθυντήριων γραμμών προβλέπει ότι για να αξιολογηθεί η σοβαρότητα της παραβάσεως, πρέπει να ληφθεί υπόψη ο χαρακτήρας της ίδιας της παραβάσεως, ο πραγματικός της αντίκτυπος επί της αγοράς εφόσον αυτός είναι δυνατό να εκτιμηθεί, καθώς και η έκταση της γεωγραφικής αγοράς αναφοράς. Οι παραβάσεις ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες, τις ελαφρές παραβάσεις, τις σοβαρές παραβάσεις και τις πολύ σοβαρές παραβάσεις.

- 9 Κατά τις κατευθυντήριες γραμμές, στις πολύ σοβαρές παραβάσεις καταλέγονται, μεταξύ άλλων, οριζόντιοι περιορισμοί, για παράδειγμα συνασπισμοί επιχειρήσεων με σκοπό τον έλεγχο των τιμών ή τον επιμερισμό των αγορών βάσει ποσοτώσεων. Το προβλεπόμενο βασικό ποσό είναι «άνω των 20 εκατομμυρίων [ευρώ]». Οι κατευθυντήριες γραμμές επισημαίνουν την ανάγκη διαφοροποίησης του βασικού ποσού προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η φύση της διαπραχθείσας παραβάσεως, η πραγματική οικονομική δυνατότητα του αυτουργού της παραβάσεως να προξενήσει σημαντική ζημία σε άλλους οικονομικούς παράγοντες, ιδίως στους καταναλωτές, το αποτρεπτικό αποτέλεσμα του προστίμου καθώς και οι γνώσεις και τα νομικο-οικονομικά μέσα που χρειάζονται οι επιχειρήσεις για να μπορούν να αξιολογήσουν καλύτερα τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς τους. Διευκρινίζεται επίσης ότι, οσάκις πρόκειται για παραβάσεις στις οποίες εμπλέκονται περισσότερες επιχειρήσεις, θα είναι ενδεχομένως σκόπιμο να λαμβάνεται υπόψη το ειδικό βάρος κάθε επιχείρησης και, κατ' επέκταση, ο πραγματικός αντίκτυπος της παράνομης συμπεριφοράς της στον ανταγωνισμό, ιδιαίτερα αν υφίστανται σημαντικές διαφορές ως προς το μέγεθος μεταξύ επιχειρήσεων που διαπράττουν το ίδιο είδος παραβάσεως.
- 10 Όσον αφορά τη διάρκεια των παραβάσεων, οι κατευθυντήριες γραμμές διακρίνουν τις παραβάσεις σε παραβάσεις σύντομης διάρκειας, κατά κανόνα βραχύτερης του ενός έτους, μέσης διάρκειας, κατά κανόνα από ένα έως πέντε έτη, και μεγάλης διάρκειας, κατά κανόνα μεγαλύτερης των πέντε ετών. Όσον αφορά τις τελευταίες, προβλέπεται ποσό προσαύξησης του προστίμου, που για κάθε έτος μπορεί να ισούται με το 10% του ποσού που έχει καθορισθεί με βάση τη σοβαρότητα της παραβάσεως. Οι κατευθυντήριες γραμμές προβλέπουν επίσης αισθητά μεγαλύτερες προσαυξήσεις για τις παραβάσεις μεγάλης διάρκειας, προκειμένου να επιβληθούν ουσιαστικές κυρώσεις για περιορισμούς οι οποίοι παρήγαγαν επί μεγάλο χρονικό διάστημα τις επιβλαβείς τους συνέπειες έναντι των καταναλωτών και να δημιουργήσουν κίνητρο για την καταγγελία των παραβάσεων και τη συνεργασία με την Επιτροπή.
- 11 Δυνάμει του σημείου 2 των κατευθυντηρίων γραμμών, το βασικό ποσό του προστίμου μπορεί να προσαυξάνεται εάν συντρέχουν ειδικές επιβαρυντικές περιστάσεις, όπως, μεταξύ άλλων, όταν η εμπλεκόμενη επιχείρηση ή οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις έχει ή έχουν διαπράξει κατά το παρελθόν παρόμοια παράβαση. Κατά το σημείο 3 των κατευθυντηρίων γραμμών, το βασικό ποσό ελαττώνεται εάν συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις όπως όταν η επιχείρηση έχει παίξει αποκλειστικά παθητικό ρόλο στη διάπραξη της παραβάσεως ή μιμήθηκε απλώς τη συμπεριφορά άλλων επιχειρήσεων, όταν δεν εφάρμοσε στην πράξη τις παράνομες συμφωνίες ή πρακτικές ή, τέλος, όταν η επιχείρηση συνεργάστηκε έμπρακτα στο πλαίσιο της διαδικασίας, πέραν του πεδίου εφαρμογής της ανακοίνωσης της 18ης Ιουλίου 1996 σχετικά με τη μη επιβολή

ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 1996, C 207, σ. 4, στο εξής: ανακοίνωση για τη συνεργασία).

- 12 Οι κατευθυντήριες γραμμές αντικαταστάθηκαν, από 1ης Σεπτεμβρίου 2006, από τις κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 2, σημείο α', του κανονισμού 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2).
- 13 Η ανακοίνωση για τη συνεργασία καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Επιτροπή στο πλαίσιο της έρευνας που διεξάγει για μια σύμπραξη θα μπορούν να τύχουν απαλλαγής από τα πρόστιμα ή μείωσης του ποσού του προστίμου που θα όφειλαν να καταβάλουν. Κατά τον τίτλο Β της εν λόγω ανακοίνωσης, επωφελείται από μείωση κατά τουλάχιστον 75 % του προστίμου ή ακόμα και από πλήρη απαλλαγή από την επιβολή προστίμου ειδικά η εταιρία η οποία γνωστοποιεί στην Επιτροπή τη μυστική σύμπραξη πριν αυτή προβεί σε έλεγχο, και χωρίς το όργανο αυτό να διαθέτει ήδη επαρκείς πληροφορίες για να αποδείξει την ύπαρξη της καταγγελλόμενης σύμπραξης. Κατά τον τίτλο Δ της ίδιας ανακοίνωσης, μια επιχείρηση μπορεί να τύχει μείωσης κατά 10 % έως 50 % του ύψους του προστίμου, μεταξύ άλλων, όταν, πριν από την ανακοίνωση των αιτιάσεων, η επιχείρηση έχει παράσχει στην Επιτροπή πληροφορίες, έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία που συμβάλλουν στην επιβεβαίωση της διαπραχθείσας παραβάσεως.
- 14 Η ανακοίνωση για τη συνεργασία αντικαταστάθηκε, από 14ης Φεβρουαρίου 2002, από την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3). Εντούτοις, στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή εφάρμοσε την ανακοίνωση για τη συνεργασία, δεδομένου ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, κατά τη διάρκεια της συνεργασίας τους με το θεσμικό αυτό όργανο, έλαβαν υπόψη την τελευταία αυτή ανακοίνωση.

Ιστορικό της διαφοράς

- 15 Η Χαλκόρ είναι εταιρία ελληνικού δικαίου, εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Από κοινού με λοιπές επιχειρήσεις παραγωγής ημικατεργασμένων προϊόντων από χαλκό και από ορείχαλκο, μετείχε σε σύμπραξη με σκοπό τον καθορισμό τιμών, την κατανομή μεριδίων αγοράς και την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών σχετικά με την αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων.
- 16 Στις 3 Σεπτεμβρίου 2004, κατόπιν ελέγχων και ερευνών, η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, περίληψη της οποίας δημοσιεύτηκε στο φύλλο της *Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της 13ης Ιουλίου 2006 (ΕΕ L 192, σ. 21).
- 17 Με τις αιτιολογικές σκέψεις 458 και 459 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή επισήμανε ότι η επίμαχη παράβαση εκδηλώθηκε υπό τρεις διαφορετικές, αλλά αλληλένδετες, μορφές. Η πρώτη πτυχή της συμπράξεως συνίστατο στις συμφωνίες που συνήφθησαν μεταξύ των «παραγωγών SANCO» ορισμένου είδους χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση (στο εξής: συμφωνίες SANCO). Η δεύτερη πτυχή της επίμαχης παραβάσεως περιελάμβανε τις συμφωνίες που συνήφθησαν μεταξύ των «παραγωγών WICU και Cuprotherm» χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση. Τέλος, η τρίτη πτυχή της συμπράξεως αφορούσε τις συμφωνίες που συνήφθησαν στο πλαίσιο μιας ευρύτερης ομάδας παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση (στο εξής: ευρύτερες ευρωπαϊκές συμφωνίες).
- 18 Από την αιτιολογική σκέψη 216 της προσβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει ότι η Χαλκόρ μετέσχε στις «ευρύτερες ευρωπαϊκές συμφωνίες» και ότι ο αριθμός των μετεχόντων ήταν αρχικώς πέντε (στο εξής: ομάδα των πέντε). Από την ίδια αιτιολογική σκέψη προκύπτει ότι, κατόπιν της προσχωρήσεως της Χαλκόρ και τριών άλλων επιχειρήσεων, ο αριθμός των μετεχόντων στην ομάδα ανήλθε στους εννέα (στο εξής: ομάδα των εννέα). Κατά την Επιτροπή, οι μετέχοντες στην ομάδα των πέντε και των εννέα επιχείρησαν να σταθεροποιήσουν την αγορά των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση, στηριζόμενοι στα μερίδια αγοράς εντός ενός έτους

αναφοράς, προκειμένου να θέσουν στόχο για τα μελλοντικά μερίδια αγοράς. Με την αιτιολογική σκέψη 192 της προσβαλλομένης απόφασης, η Επιτροπή έκρινε ότι οι εν λόγω μετέχοντες συμφώνησαν ως προς τις ανταλλαγές ευαίσθητων πληροφοριών, την κατανομή των μεριδίων αγοράς, την παρακολούθηση των όγκων πωλήσεων, ένα μηχανισμό «ηγεσίας» εκάστης αγοράς, καθώς και τον συντονισμό των τιμών, ο οποίος περιελάμβανε τιμοκαταλόγους, την εφαρμογή κατευθύνσεων ενιαίων τιμών και εκπτώσεων.

- 19 Όσον αφορά τη διάρκεια της παραβάσεως που διέπραξε η Χαλκόρ, η Επιτροπή επισήμανε, με την αιτιολογική σκέψη 597 της προσβαλλομένης απόφασης, ότι η επίμαχη παράβαση άρχισε το αργότερο στις 29 Αυγούστου 1998 και έπαυσε τον Σεπτέμβριο του 1999.
- 20 Μα την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή επέβαλε πρόστιμα δυνάμει των άρθρων 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 και 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17. Για τον καθορισμό του ποσού των προστίμων αυτών, η Επιτροπή εφάρμοσε τη μεθοδολογία που ορίζουν οι κατευθυντήριες γραμμές.
- 21 Λαμβάνοντας υπόψη την ίδια τη φύση της παραβάσεως, του συγκεκριμένου της αντίκτυπου στην αγορά, της εκτάσεως της οικείας γεωγραφικής αγοράς και του μεγέθους της επηρεασθείσας αγοράς, η Επιτροπή κατέληξε ότι οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις διέπραξαν πολύ σοβαρή παράβαση.
- 22 Η Επιτροπή προσδιόρισε με την προσβαλλόμενη απόφαση τέσσερις ομάδες τις οποίες θεωρούσε αντιπροσωπευτικές του σχετικού μεγέθους των επιχειρήσεων που μετείχαν στην επίμαχη παράβαση. Η αναιρεσείουσα κατετάγη στην τέταρτη κατηγορία.

- 23 Από την αιτιολογική σκέψη 683 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι τα μερίδια αγοράς καθορίστηκαν με βάση τον κύκλο εργασιών που πραγματοποίησε έκαστος από τους μετέχοντες στην παράβαση, ο οποίος προερχόταν συνολικώς από την αγορά χαλκοσωλήνων χωρίς μόνωση και χαλκοσωλήνων με πλαστική επίστρωση. Συνεπώς, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 692 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων που δεν πωλούσαν σωλήνες WICU και Curotherm υπολογίστηκαν με τη διαίρεση των κύκλων εργασιών τους για τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση με το συνολικό μέγεθος της αγοράς χαλκοσωλήνων χωρίς μόνωση και της αγοράς χαλκοσωλήνων με πλαστική επίστρωση.
- 24 Η Επιτροπή καθόρισε το αρχικό ποσό του προστίμου της Χαλκώρ στα 9,8 εκατομμύρια ευρώ. Όπως για τις λοιπές επιχειρήσεις, η Επιτροπή προσαύξησε το αρχικό ποσό κατά 10% ανά πλήρες έτος παραβάσεως και κατά 5% για κάθε επιπλέον διάστημα τουλάχιστον έξι μηνών, αλλά βραχύτερο του ενός έτους. Δεδομένου ότι η Χαλκώρ μετέσχε στη σύμπραξη για δώδεκα μήνες, εφαρμόστηκε σε αυτήν προσαύξηση του αρχικού ποσού του προστίμου, ύψους 9,8 εκατομμυρίων ευρώ, κατά 10%, με αποτέλεσμα το συνολικό ποσό του προστίμου να ανέλθει στα 10,78 εκατομμύρια ευρώ.
- 25 Η Επιτροπή, δυνάμει του τίτλου Δ της ανακοίνωσης για τη συνεργασία, χορήγησε στη Χαλκώρ μείωση του προστίμου της τάξεως του 15%. Ως εκ τούτου, το τελικό ποσό του προστίμου ανήλθε στα 9,16 εκατομμύρια ευρώ.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 26 Προς στήριξη της προσφυγής της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η νυν αναιρεσείουσα προέβαλε έξι λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αντλούνταν, αντιστοίχως, από μη συνεκτίμηση του καταναγκαστικού χαρακτήρα της συμμετοχής της στη σύμπραξη, από εσφαλμένο καθορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου, από εσφαλμένη προσαύξηση του αρχικού ποσού του προστίμου λόγω διάρκειας της παραβάσεως, από

παράλειψη συνεκτιμήσεως ελαφρυντικών περιστάσεων, από εσφαλμένη εφαρμογή της ανακοινώσεως για τη συνεργασία και από το δυσανάλογο ποσό του προστίμου.

- 27 Πριν προβεί στην εξέταση των λόγων ακυρώσεως της νυν αναιρεσεύουσας, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, με τις σκέψεις 61 έως 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις αρχές που διέπουν τον δικαστικό έλεγχο των αποφάσεων που εκδίδει η Επιτροπή στον τομέα του ανταγωνισμού.
- 28 Στο πλαίσιο εξετάσεως του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν εξέτασε το ζήτημα αν επιχείρηση η οποία μετέσχε σε μία μόνο πτυχή της συμπράξεως διαπράττει λιγότερο σοβαρή παράβαση, υπό την έννοια του άρθρου 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, από επιχείρηση η οποία, στο πλαίσιο της ίδιας συμπράξεως, μετέσχε σε όλες τις πτυχές της συμπράξεως αυτής. Το ζήτημα αυτό όμως ήταν εν προκειμένω σημαντικό, δεδομένου ότι η αναιρεσεύουσα μετέσχε μόνο στις ευρύτερες ευρωπαϊκές συμφωνίες και ότι δεν κρίθηκε υπεύθυνη για τις δύο άλλες πτυχές της συμπράξεως, δηλαδή για τις συμφωνίες SANCO και για τις συμφωνίες WICU και Cuprotherm. Για τον λόγο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο μείωσε το πρόστιμο κατά 10%.
- 29 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τους λοιπούς λόγους ακυρώσεως της νυν αναιρεσεύουσας.

Αιτήματα των διαδίκων και διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

- 30 Η Χαλκόρ ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει εν όλω ή εν μέρει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση κατά το μέτρο που με αυτήν απορρίφθηκε η αίτηση ακυρώσεως κατά του άρθρου 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως,

- να ακυρώσει ή να μειώσει σημαντικά το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην αναιρεσείουσα ή να διατάξει τη λήψη οποιουδήποτε άλλου μέτρου που το Δικαστήριο κρίνει πρόσφορο, και
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των εξόδων των σχετικών με τη διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

31 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως, και
- να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

32 Κατά τη συνεδρίαση της διοικητικής ολομέλειας του Δικαστηρίου, αποφασίστηκε η εκδίκαση της υπό κρίση υποθέσεως χωρίς την ανάπτυξη προτάσεων και η συζήτηση της την ίδια ημέρα με τη συζήτηση της υποθέσεως C-389/10 P, ΚΜΕ Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής, που αφορούσε την ίδια σύμπραξη. Παρά τούτα, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα επικαλέστηκε διάφορους λόγους παρόμοιους με εκείνους που είχαν προβληθεί στην υπόθεση C-272/09 P, ΚΜΕ Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής, που είχε συζητηθεί προγενέστερα και αφορούσε παράλληλη σύμπραξη στην αγορά χαλκωσώνων για βιομηχανική χρήση, οι διάδικοι κλήθηκαν να λάβουν υπόψη, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, τις προτάσεις που είχε αναπτύξει στις 10 Φεβρουαρίου 2011 η γενική εισαγγελέας E. Sharpston στην υπόθεση εκείνη.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

33 Η Χαλκόρ προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως, αντλούμενους, αντιστοίχως, από εσφαλμένο δικαστικό έλεγχο, από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, από τον ανακόλουθο και αυθαίρετο τρόπο κατά τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο αναθεώρησε το πρόστιμο και από έλλειψη αιτιολογίας πρόσφορης να δικαιολογήσει το ύψος του επιβληθέντος προστίμου.

Επί του πρώτου και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, που αντλούνται αντιστοίχως από πλάνη περί το δίκαιο καθόσον το Γενικό Δικαστήριο προέβη σε περιορισμένο δικαστικό έλεγχο και από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 34 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα επικρίνει τη μέθοδο που ακολούθησε το Γενικό Δικαστήριο για να ελέγξει κατά πόσον το πρόστιμο που της επιβλήθηκε ήταν κατάλληλο, δίκαιο και ανάλογο προς τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παραβάσεως. Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη τις διαφορές που διακρίνουν τη συμπεριφορά της από εκείνη της ομάδας των πέντε και, κατά συνέπεια, ότι δεν εξατομίκευσε επαρκώς την κύρωση. Δεδομένου ότι οι δύο αυτοί λόγοι αναιρέσεως αφορούν τον έλεγχο της κυρώσεως από το Γενικό Δικαστήριο, πρέπει να εξετασθούν από κοινού.
- 35 Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί καταρχάς τη μέθοδο ελέγχου που περιέγραψε το Γενικό Δικαστήριο με τις σκέψεις 61 έως 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Οι σκέψεις αυτές έχουν ως ακολούθως:

«61 Επομένως, εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο του ελέγχου της νομιμότητας των επιβληθέντων με την προσβαλλόμενη απόφαση προστίμων, να εξακριβώσει αν η Επιτροπή άσκησε την εξουσία της εκτιμήσεως σύμφωνα με τη μέθοδο που εκτίθεται στις κατευθυντήριες γραμμές και, εφόσον διαπιστώσει ότι αυτή παρεξέκλινε από την ως άνω μέθοδο, να εξακριβώσει αν η εν λόγω παρέκκλιση είναι νομικώς δικαιολογημένη και επαρκώς κατά νόμον αιτιολογημένη. Συναφώς, σημειωτέον ότι το Δικαστήριο επικύρωσε αφενός την ίδια την αρχή των κατευθυντηρίων γραμμών και αφετέρου τη γενική μέθοδο που αυτές εκθέτουν (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψεις 252 έως 255, 266, 267, 312 και 313).

- 62 Ο αυτοπεριορισμός της εξουσίας εκτιμήσεως της Επιτροπής που προκύπτει από την έκδοση των κατευθυντηρίων γραμμών δεν είναι στην πραγματικότητα ασυμβίβαστος με τη διατήρηση σημαντικού περιθωρίου εκτιμήσεως για το θεσμικό αυτό όργανο. Οι κατευθυντήριες γραμμές περιέχουν διάφορα στοιχεία που παρέχουν στην Επιτροπή τη δυνατότητα ελιγμών κατά την άσκηση της διακριτικής εξουσίας της σύμφωνα με τις διατάξεις των κανονισμών 17 και 1/2003, όπως έχουν ερμηνευθεί από το Δικαστήριο (απόφαση Dansk Røringindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 61 ανωτέρω, σκέψη 267).
- 63 Ως εκ τούτου, σε τομείς στους οποίους η Επιτροπή διατηρεί περιθώριο εκτιμήσεως, επί παραδείγματι όσον αφορά τον συντελεστή προσαυξήσεως λόγω διάρκειας, ο σχετικός έλεγχος νομιμότητας περιορίζεται στο να εξακριβωθεί ότι δεν υπάρχει πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως (βλ., συναφώς, απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Ιουλίου 2005, T-241/01, Scandinavian Airlines System κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2917, σκέψεις 64 και 79).
- 64 Το περιθώριο εκτιμήσεως της Επιτροπής και τα όρια τα οποία η ίδια έχει ορίσει δεν προδικάζουν, κατ' αρχήν, την εκ μέρους του κοινοτικού δικαστή άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του (απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2004, T-67/00, T-68/00, T-71/00 και T-78/00, JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-2501, σκέψη 538), που του παρέχει την εξουσία να εξαλείφει, να μειώνει ή να αυξάνει το ποσό του επιβαλλόμενου από την Επιτροπή προστίμου (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Φεβρουαρίου 2007, C-3/06 P, Groupe Danone κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-1331, σκέψεις 60 έως 62, απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Οκτωβρίου 2003, T-368/00, General Motors Nederland και Opel Nederland κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. II-4491, σκέψη 181).»
- 36 Η αναιρεσείουσα, στηριζόμενη σε έκθεση πραγματογνωμοσύνης καταρτισθείσα από τον F. Jacobs και επισυναφθείσα στο δικόγραφο της αιτήσεως αναιρέσεως, υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν άσκησε την πλήρη δικαιοδοσία του, αλλά περιορίστηκε να εξακριβώσει ότι η Επιτροπή είχε εφαρμόσει τις κατευθυντήριες γραμμές. Η αναιρεσείουσα βάλλει, μεταξύ άλλων, κατά της σκέψης 177 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματά της για τον λόγο ότι σκοπούν εμμέσως να θέσουν υπό αμφισβήτηση το σύστημα υπολογισμού των προστίμων που καθιέρωσαν οι κατευθυντήριες γραμμές. Σύμφωνα όμως με τη νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τις κατευθυντήριες γραμμές,

υποχρεούμενο να εξακριβώνει το ίδιο κατά πόσον το πρόστιμο είναι ανάλογο προς τη σοβαρότητα της παράνομης συμπεριφοράς.

- 37 Η ερμηνεία περί υποχρέωσης διεξοδικού ελέγχου ενισχύεται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) καθώς και από το άρθρο 261 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 47 και 49 του Χάρτη. Σύμφωνα με τις επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη, το άρθρο 47 αυτού θέτει σε εφαρμογή στο δίκαιο της Ένωσης την προστασία που παρέχει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, υπογραφείσας στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ). Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει συναφώς ότι οι διαδικασίες στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού ενώπιον της Επιτροπής έχουν ποινικό χαρακτήρα κατά την έννοια της ΕΣΔΑ. Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι η Επιτροπή αποτελεί διοικητικό όργανο, και όχι «ανεξάρτητο και αμερόληπτο δικαστήριο», το Γενικό Δικαστήριο, όταν επιλαμβάνεται προσφυγής, οφείλει να διεξάγει πλήρη δικαστικό έλεγχο των αποφάσεων της Επιτροπής τόσο ως προς τα πραγματικά όσο και ως προς τα νομικά ζητήματα, δηλαδή πρέπει να εξετάζει όλες τις λυσιτελείς περιστάσεις και να αποφαίνεται επί όλων των πραγματικών στοιχείων βασιζόμενο στη δική του ανεξάρτητη εκτίμηση.
- 38 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο δεν διεξήγαγε κατάλληλο δικαστικό έλεγχο και ότι, μεταξύ άλλων, δεν έλαβε υπόψη τη μικρή διάρκεια της παραβάσεως και την οικειοθελή αποχώρησή της από τη σύμπραξη πριν την έναρξη των ερευνών της Επιτροπής. Επιπλέον, η αναιρεσείουσα βάλλει κατά των σκέψεων 143 έως 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο παραπέμπει στο ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως της Επιτροπής ως προς τον καθορισμό του συντελεστή προσαύξησης που προτίθεται να εφαρμόσει λόγω διάρκειας της παραβάσεως. Η αναιρεσείουσα φρονεί ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο περιόρισε τον δικαστικό του έλεγχο σε απλό έλεγχο νομιμότητας.
- 39 Στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο κακώς δεν συνεκτίμησε το γεγονός ότι είχε την ιδιότητα του θύματος και όχι του υποκινητή. Πράττοντας τούτο, το Γενικό Δικαστήριο αντιμετώπισε την αναιρεσείουσα κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο αντιμετώπισε τις λοιπές επιχειρήσεις, λαμβάνοντας υπόψη μόνον τον όγκο των πωλήσεων και όχι την ευθύνη της ίδιας της αναιρεσείουσας. Ομοίως, κακώς το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη τον

όγκο των πωλήσεων στην Ελλάδα ενώ ήταν προφανές ότι η παραβατική συμπεριφορά δεν αφορούσε το έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους.

- 40 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η αναιρεσείουσα υποστήριξε ότι το επιχείρημα που αντλείται από τον κατά το άρθρο 6 ΕΣΔΑ ποινικό χαρακτήρα των διαδικασιών στον τομέα του ανταγωνισμού δεν ασκεί επιρροή όταν πρόκειται για δικαστικό έλεγχο, καθόσον ο έλεγχος αυτός πρέπει πάντοτε να τηρεί τα ίδια κριτήρια, ανεξαρτήτως του αν θεωρηθεί ότι οι διαδικασίες εμπίπτουν στον σκληρό πυρήνα του ποινικού δικαίου κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου ή στο διοικητικό δίκαιο, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή. Αντιθέτως, ο χαρακτηρισμός «ποινικές διαδικασίες» αποκτά σημασία όταν πρόκειται για την εκτίμηση των διαδικασιών ενώπιον της Επιτροπής υπό το πρίσμα του άρθρου 6 ΕΣΔΑ. Επί του ζητήματος αυτού η αναιρεσείουσα διατύπωσε διάφορες επικρίσεις.
- 41 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επίσης, η αναιρεσείουσα επέκρινε την ασυνέπεια του Γενικού Δικαστηρίου κατά τον έλεγχο που ασκεί στις υποθέσεις ανταγωνισμού. Με ορισμένες αποφάσεις, όπως είναι οι αποφάσεις της 11ης Δεκεμβρίου 2003, T-59/99, Βεντούρης κατά Επιτροπής (Συλλογή 2003, σ. II-5257), και της 29ης Απριλίου 2004, T-236/01, T-239/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-1181), το νυν Γενικό Δικαστήριο άσκησε διεξοδικό έλεγχο κατ' αντιδιαστολή προς άλλες υποθέσεις, όπως η υπό κρίση, στις οποίες το Γενικό Δικαστήριο παρέπεμψε στο ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως της Επιτροπής χρησιμοποιώντας το κριτήριο της πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως.
- 42 Η αναιρεσείουσα, παραπέμποντας στο σφάλμα που διέγινωσε το Γενικό Δικαστήριο όσον αφορά τη μη συμμετοχή της στο σύνολο των συμφωνιών, υποστήριξε ότι το Γενικό Δικαστήριο θα έπρεπε να επιδείξει επιμέλεια κατά μείζονα λόγο στο πλαίσιο ασκήσεως του ελέγχου αναλογικότητας του προστίμου προς τη σοβαρότητα της παραβάσεως.
- 43 «Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η έννοια της “πλήρους δικαιοδοσίας” για τον σκοπό της ΕΣΔΑ δεν είναι πανομοιότυπη με την έννοια της “πλήρους δικαιοδοσίας” που απονέμει στα δικαστήρια της Ένωσης η ΣΛΕΕ και το δίκαιο της Ένωσης. Για τους

σκοπούς της ΕΣΔΑ, όργανο “πλήρους δικαιοδοσίας” είναι το όργανο εκείνο που έχει την εξουσία να μεταρρυθμίσει κάθε πραγματικό και νομικό σημείο της προσβαλλομένης απόφασης». Τούτο ισχύει στην περίπτωση του Γενικού Δικαστηρίου. Η πλήρης δικαιοδοσία στον τομέα των προστίμων που παρέχει η Συνθήκη και το δίκαιο της Ένωσης στο Γενικό Δικαστήριο, και η οποία παρέχει στο όργανο αυτό τη δυνατότητα να υποκαταστήσει με τη δική του εκτίμηση ως προς το πρόστιμο εκείνη της Επιτροπής, υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για τη συμμόρφωση προς την ΕΣΔΑ, δεδομένου ότι η τελευταία απαιτεί αποκλειστικά το δικαστήριο να είναι σε θέση να εξακριβώσει την ύπαρξη πραγματικών πλανών. Επομένως, ο λόγος αναιρέσεως της αναιρεσιούσας, κατά τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορεί να αρκείται σε έλεγχο της νομιμότητας, αλλά υποχρεούται να εξετάζει τον αναλογικό χαρακτήρα του προστίμου, δεν αντιστοιχεί στο κριτήριο που ακολουθεί το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

- 44 Τέλος, η Επιτροπή απαντά σε διάφορες συγκεκριμένες επικρίσεις κατά της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 45 Οι αναιρεσιούσες επικαλούνται το άρθρο 6 ΕΣΔΑ καθώς και τον Χάρτη για να αμφισβητήσουν, αφενός, τις αρχές που διέπουν τον δικαστικό έλεγχο, και ειδικότερα, τον τρόπο κατά τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι πρέπει να συνεκτιμά το ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως της Επιτροπής, καθώς και, αφετέρου, τον τρόπο κατά τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο άσκησε τον έλεγχό του εν προκειμένω.
- 46 Η αποστολή του Δικαστηρίου, οσάκις αυτό αποφαινεται επί αιτήσεως αναιρέσεως, είναι να ελέγξει αν το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνες περί το δίκαιο με την απόφαση που εξέδωσε επί της προσφυγής ακυρώσεως της οποίας επιλήφθηκε.

- 47 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξακριβωθεί αν το Γενικό Δικαστήριο άσκησε, στην υπό κρίση υπόθεση, τον έλεγχο τον οποίο οφείλει να διενεργεί, χωρίς να ληφθεί υπόψη η αφηρημένη και δηλωτικού χαρακτήρα περιγραφή του δικαστικού ελέγχου που περιλαμβάνεται στις σκέψεις 61 έως 64 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι η περιγραφή αυτή δεν συνιστά απάντηση στους λόγους ακυρώσεως που προέβαλε η αναιρεσείουσα με την προσφυγή της και ότι, όπως προκύπτει, δεν αποτέλεσε την αναγκαία βάση του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 48 Επιπλέον, στερείται λυσιτέλειας το επιχείρημα που αντλείται από τη φερόμενη ασυνέπεια του Γενικού Δικαστηρίου κατά τον έλεγχο που διενεργεί στις υποθέσεις του ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο της παρούσας αιτήσεως αναίρεσεως, το Δικαστήριο καλείται να προβεί σε έλεγχο της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και όχι του συνόλου της νομολογίας του Γενικού Δικαστηρίου.
- 49 Εκτός αυτού, στο Δικαστήριο δεν απόκειται να διενεργεί αυτεπαγγέλτως πλήρη έλεγχο της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλά να απαντά στους λόγους που προβάλλει η αναιρεσείουσα.
- 50 Η αναιρεσείουσα υποστήριξε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι το επιχείρημα που αντλείται από τον κατά το άρθρο 6 ΕΣΔΑ ποινικό χαρακτήρα των διαδικασιών στον τομέα του ανταγωνισμού δεν ασκεί επιρροή όταν πρόκειται για δικαστικό έλεγχο, καθόσον ο έλεγχος αυτός πρέπει πάντοτε να τηρεί τα ίδια κριτήρια, ανεξαρτήτως του αν θεωρηθεί ότι οι διαδικασίες εμπίπτουν στον σκληρό πυρήνα του ποινικού δικαίου κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου ή στο διοικητικό δίκαιο.
- 51 Πέραν τούτου, όπως επισήμανε η αναιρεσείουσα με το δικόγραφο της αιτήσεώς της αναίρεσεως, το άρθρο 47 του Χάρτη θέτει σε εφαρμογή στο δίκαιο της Ένωσης την προστασία που παρέχει το άρθρο 6, παράγραφος 1, ΕΣΔΑ. Ως εκ τούτου, η παραπομπή θα πρέπει να γίνεται μόνο στην πρώτη αυτή διάταξη.

- 52 Η αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, η οποία κατοχυρώνεται σήμερα με το άρθρο 47 του Χάρτη (βλ. απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 2010, C-279/09, DEB, Συλλογή 2010, σ. I-13849, σκέψεις 30 και 31, και διάταξη της 1ης Μαρτίου 2011, C-457/09, Chartry, Συλλογή 2011, σ. I-819, σκέψη 25, καθώς και απόφαση της 28ης Ιουλίου 2011, C-69/10, Samba Diouf, Συλλογή, 2011, σ. I-7151, σκέψη 49).
- 53 Ο δικαστικός έλεγχος των αποφάσεων των θεσμικών οργάνων ρυθμίστηκε από τις ιδρυτικές Συνθήκες. Εκτός από τον έλεγχο της νομιμότητας, που κατοχυρώνεται σήμερα στο άρθρο 263 ΣΛΕΕ, προβλέπεται και έλεγχος πλήρους δικαιοδοσίας όσον αφορά τις κυρώσεις που επιβάλλουν οι κανονισμοί.
- 54 Όσον αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, μολονότι η Επιτροπή διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως σε οικονομικά ζητήματα, τούτο δεν σημαίνει ότι ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να απέχει από τον έλεγχο της εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνείας στοιχείων οικονομικής φύσεως. Συγκεκριμένα, ο δικαστής της Ένωσης οφείλει, ειδικότερα, όχι μόνο να ελέγχει την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων των οποίων γίνεται επίκληση, την αξιοπιστία και τη συνοχή τους, αλλά και να ελέγχει αν τα στοιχεία αυτά αποτελούν το σύνολο των κρίσιμων δεδομένων που πρέπει να ληφθούν υπόψη για να αξιολογηθεί μια περίπλοκη κατάσταση και αν τεκμηριώνουν τα συμπεράσματα που συνάγονται από αυτά (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 15ης Φεβρουαρίου 2005, C-12/03 P, Επιτροπή κατά Tetra Laval, Συλλογή 2005, σ. I-987, σκέψη 39, καθώς και της 22ας Νοεμβρίου 2007, C-525/04 P, Ισπανία κατά Lenzing, Συλλογή 2007, σ. I-9947, σκέψεις 56 και 57).
- 55 Όσον αφορά τις κυρώσεις λόγω παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού, το άρθρο 15, παράγραφος 2, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού 17 προβλέπει ότι, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, εκτός από τη σοβαρότητα της παραβάσεως, και η διάρκειά της. Το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 έχει πανομοιότυπη διατύπωση.

- 56 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, για τον καθορισμό του ποσού των προστίμων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια των παραβάσεων, καθώς και όλα τα στοιχεία που προσφέρονται για την εκτίμηση της σοβαρότητάς τους, όπως η συμπεριφορά της κάθε επιχειρήσεως, η λειτουργία εκάστης εξ αυτών κατά τον καθορισμό των συμπεφωνημένων πρακτικών, το όφελος που άντλησαν από τις πρακτικές αυτές, το μέγεθός τους και η αξία των εμπορευμάτων που αφορά η σύμπραξη, καθώς και ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν παραβάσεις τέτοιου είδους για τους σκοπούς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις *Musique Diffusion française*, σκέψη 129, *Dansk Røgindustri* κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 242, καθώς και απόφαση της 3ης Σεπτεμβρίου 2009, C-534/07 P, *Przym* και *Przym Consumer* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2009, σ. I-7415, σκέψη 96).
- 57 Το Δικαστήριο έχει επισημάνει επίσης ότι αντικειμενικά στοιχεία όπως το περιεχόμενο των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορών, ο αριθμός και η έντασή τους, η έκταση της επηρεασθείσας αγοράς και η επιδείνωση που υπέστη η δημόσια οικονομική τάξη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Στην ανάλυση πρέπει επίσης να συνεκτιμώνται το σχετικό μέγεθος των ευθυνόμενων επιχειρήσεων και το μερίδιο της αγοράς που κατέχουν, καθώς και η τυχόν καθ' υποτροπή υιοθέτηση τέτοιων συμπεριφορών (απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, *Aalborg Portland* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψη 91).
- 58 Ο μεγάλος αυτός αριθμός των συνεκτιμώμενων στοιχείων επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να προβαίνει σε διεξοδικό έλεγχο των περιστάσεων της παραβάσεως.
- 59 Για λόγους διαφάνειας, η Επιτροπή εξέδωσε τις κατευθυντήριες γραμμές, με τις οποίες γνωστοποιεί υπό ποιες συνθήκες θα λαμβάνει υπόψη τις διάφορες περιστάσεις της παραβάσεως, καθώς και τις συνέπειες που τούτο μπορεί να έχει για τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου.
- 60 Οι κατευθυντήριες γραμμές, οι οποίες, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, περιέχουν κανόνα συμπεριφοράς που υποδεικνύει την ακολουθητέα τακτική από την οποία η διοίκηση δεν μπορεί να παρεκκλίνει σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση χωρίς να προσδιορίσει λόγους που να συνάδουν με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως

(βλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2006, C-397/03 P, Archer Daniels Midland και Archer Daniels Midland Ingredients κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-4429, σκέψη 91), αρκούνται στην περιγραφή της μεθόδου που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για να ελέγξει την παράβαση και των κριτηρίων που το θεσμικό αυτό όργανο οφείλει να λαμβάνει υπόψη για τον καθορισμό του ποσού του προστίμου.

- 61 Επιβάλλεται να υπομνησθεί η υποχρέωση αιτιολογήσεως των πράξεων της Ένωσης. Εν προκειμένω, η υποχρέωση αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Η Επιτροπή οφείλει να αιτιολογεί τις αποφάσεις της και, μεταξύ άλλων, να διευκρινίζει τον τρόπο κατά τον οποίο στάθμισε και αξιολόγησε τα στοιχεία τα οποία έλαβε υπόψη (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Prym και Prym Consumer κατά Επιτροπής, σκέψη 87). Ο δικαστής πρέπει να εξακριβώνει αυτεπαγγέλτως ότι η απόφαση της Επιτροπής παραθέτει αιτιολογία.
- 62 Επιπλέον, στον δικαστή της Ένωσης απόκειται να προβαίνει στον έλεγχο της νομιμότητας που εμπίπτει στην αρμοδιότητά του και ο οποίος διενεργείται βάσει των στοιχείων που προσκομίζει ο προσφεύγων προς στήριξη των λόγων που προβάλλει. Στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού, ο δικαστής δεν μπορεί να στηρίζεται στο περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει η Επιτροπή όσον αφορά την επιλογή των συνεκτιμώμενων στοιχείων κατά την εφαρμογή των κριτηρίων που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές ή την αξιολόγηση των στοιχείων αυτών προκειμένου να αρνηθεί τη διενέργεια διεξοδικού ελέγχου των νομικών και των πραγματικών ζητημάτων.
- 63 Ο έλεγχος της νομιμότητας συμπληρώνεται από την πλήρη δικαιοδοσία που αναγνωριζόταν στον δικαστή της Ένωσης από το άρθρο 17 του κανονισμού 17 και που σήμερα εξασφαλίζεται από το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, σύμφωνα με το άρθρο 261 ΣΛΕΕ. Η πλήρης δικαιοδοσία παρέχει στον δικαστή την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας της κυρώσεως, να υποκαθιστά την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση και, κατ' επέκταση, να μειώνει ή να αυξάνει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που επιβλήθηκαν (βλ., συναφώς, απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 692).

- 64 Παρά ταύτα, τονίζεται ότι η άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας δεν ισοδυναμεί με αυτεπάγγελτο έλεγχο και υπενθυμίζεται ότι η διαδικασία ενώπιον των δικαστηρίων της Ένωσης διεξάγεται κατ' αντιμωλία. Με την εξαίρεση των λόγων δημοσίας τάξεως που ο δικαστής οφείλει να εξετάζει αυτεπαγγέλτως, όπως είναι η απουσία αιτιολογίας της επίδικης αποφάσεως, απόκειται στον προσφεύγοντα να επικαλεστεί λόγους ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής και να προσκομίσει τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη των λόγων αυτών.
- 65 Η κατά τα ανωτέρω δικονομικής φύσεως απαίτηση δεν προσκρούει στον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο, όσον αφορά τις παραβάσεις των κανόνων του ανταγωνισμού, απόκειται στην Επιτροπή να αποδείξει τις παραβάσεις που διαπιστώνει και να προσκομίσει τα στοιχεία που μπορούν να αποδείξουν, επαρκώς κατά νόμον, την ύπαρξη των περιστατικών που στοιχειοθετούν την παράβαση. Αυτό που ουσιαστικά ζητείται από τον προσφεύγοντα στο πλαίσιο δικαστικής προσφυγής είναι να προσδιορίσει τα αμφισβητούμενα στοιχεία της επίδικης αποφάσεως, να διατυπώσει τις σχετικές αιτιάσεις και να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία, τα οποία μπορεί να συνίστανται σε σοβαρές ενδείξεις, πρόσφορες να αποδείξουν το βάσιμο των αιτιάσεων.
- 66 Η έλλειψη αυτεπάγγελτου ελέγχου του συνόλου της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν συνεπάγεται παραβίαση της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Η τήρηση της αρχής αυτής δεν προϋποθέτει ότι το Γενικό Δικαστήριο, το οποίο σαφώς οφείλει να απαντά στους προβαλλόμενους λόγους και να ασκεί έλεγχο των πραγματικών και των νομικών ζητημάτων, υποχρεούται αυτεπαγγέλτως να προβαίνει εξαρχής σε πλήρη εξέταση της δικογραφίας.
- 67 Επομένως, ο έλεγχος που προβλέπουν οι Συνθήκες συνεπάγεται ότι ο δικαστής της Ένωσης ελέγχει τόσο τα νομικά όσο και τα πραγματικά ζητήματα και ότι έχει εξουσία να εκτιμά τα αποδεικτικά στοιχεία, να ακυρώνει την προσβαλλόμενη απόφαση και να τροποποιεί το ποσό των προστίμων. Ως εκ τούτου, δεν προκύπτει ότι ο έλεγχος νομιμότητας του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, που συμπληρώνεται από την πλήρη δικαιοδοσία ως προς το ποσό του προστίμου, που προβλέπει το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, αντιβαίνει προς τις απαιτήσεις που επιβάλλει η αρχή της προστασίας της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας του άρθρου 47 του Χάρτη.

- 68 Ακολούθως θα πρέπει να εξετασθούν οι διάφορες επικρίσεις που διατύπωσε η αναιρεσείουσα κατά της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 69 Η αναιρεσείουσα βάλλει, καταρχάς, κατά της σκέψης 177 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τα επιχειρήματά της για τον λόγο ότι σκοπούν εμμέσως να θέσουν υπό αμφισβήτηση το σύστημα υπολογισμού των προστίμων που καθιέρωσαν οι κατευθυντήριες γραμμές. Σύμφωνα όμως με τη νομολογία, το Γενικό Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τις κατευθυντήριες γραμμές, υποχρεούμενο να εξακριβώνει το ίδιο κατά πόσον το πρόστιμο είναι ανάλογο προς τη σοβαρότητα της παράνομης συμπεριφοράς.
- 70 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 175 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε μία από τις αιτιάσεις της αναιρεσείουσας παραπέμποντας σε μία διευκρίνιση της Επιτροπής μη αμφισβητήθαισα από την αναιρεσείουσα. Με τη σκέψη 176 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, ακόμη και αν μπορούσε να υποτεθεί ότι η [νυν] αναιρεσείουσα, προκειμένου να αποδείξει τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου που της επιβλήθηκε, ήταν σε θέση να αντλήσει επιχείρημα από το ότι το ποσό του προστίμου αυτού αποδυνάμωνε ενδεχομένως την ανταγωνιστικότητά της, διαπιστώθηκε ότι δεν είχε υποβάλει συγκεκριμένα στοιχεία συναφώς. Όπως υπομνήσθηκε με τις σκέψεις 64 έως 66 της παρούσας αποφάσεως, εξαιρουμένων των λόγων δημοσίας τάξεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν οφείλει να διενεργεί αυτεπαγγέλτως έλεγχο της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλά να αποφαινεται επί των λόγων ακυρώσεως που προβάλλονται από τον προσφεύγοντα. Εν προκειμένω, η αναιρεσείουσα δεν μπορεί να προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν αποφάνθηκε επί λόγων που δεν προβλήθηκαν ενώπιόν του ή που δεν προσδιορίστηκαν σαφώς μέσω αιτιάσεων ή δεν τεκμηριώθηκαν από αποδεικτικά στοιχεία που να παρέχουν στο Γενικό Δικαστήριο τη δυνατότητα να ασκήσει αποτελεσματικό έλεγχο της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 71 Εν πάση περιπτώσει, με τη σκέψη 178 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, ότι η αναιρεσείουσα επιχειρούσε να αμφισβητήσει εκ νέου τον καθορισμό του προστίμου λόγω διάρκειας της παραβάσεως. Με τη σκέψη 179 της αποφάσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο ορθώς απέρριψε την αιτίαση της αναιρεσείουσας κατά την οποία, λαμβανομένης υπόψη της προσαυξήσεως του προστίμου κατά 10 % ανά έτος συμμετοχής στην παράβαση, όσο μεγαλύτερης διάρκειας είναι η συμμετοχή της επιχείρησης στην παράβαση τόσο μικρότερος είναι ο συντελεστής προστίμου ανά μήνα, υπενθυμίζοντας ότι οι κατευθυντήριες γραμμές συνιστούν αυτοπεριορισμό της Επιτροπής. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η διάρκεια μιας παραβάσεως αναφέρεται ρητώς από τον

νομοθέτη της Ένωσης ως στοιχείο προς συνεκτίμηση για τον καθορισμό του ποσού των προστίμων και ότι, ελλείψει συγκεκριμένου κριτηρίου οριζόμενου από τον νομοθέτη, οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς προσδιορισμού της επιρροής που ασκεί το στοιχείο αυτό στον υπολογισμό του προστίμου.

- 72 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη τη σύντομη διάρκεια της διαπραχθείσας από αυτήν παραβάσεως. Εντούτοις, η αιτίαση αυτή βασίζεται στην προκείμενη ότι η διάρκεια της παραβάσεως είναι μικρότερη από τη διάρκεια που έλαβε υπόψη η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση. Παρά ταύτα, διαπιστώνεται ότι, με τις σκέψεις 129 και 130 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε τη νομολογία που αποσαφηνίζει τα στοιχεία που συνιστούν παράβαση. Υπό το πρίσμα της νομολογίας αυτής, το Γενικό Δικαστήριο έλεγξε, με τις σκέψεις 131 έως 133 της εν λόγω αποφάσεως, πότε άρχισε η περίοδος διαπράξεως της παραβάσεως και, με τις σκέψεις 134 και 135 της ίδιας αποφάσεως, πότε έληξε. Αφού δε διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως περί τα πραγματικά αυτά περιστατικά, απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως.
- 73 Με το δικόγραφο της αιτήσεώς της αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί την εκτίμηση αυτή των πραγματικών περιστατικών, τέτοια δε αμφισβήτηση θα ήταν ούτως ή άλλως απαράδεκτη δεδομένου ότι η εκτίμηση περί τα πραγματικά περιστατικά δεν εμπίπτει στον έλεγχο του Δικαστηρίου. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αιτίαση ως προς τη μη συνεκτίμηση της διάρκειας της παραβάσεως βασίζεται σε εσφαλμένη προκείμενη και πρέπει να απορριφθεί.
- 74 Τρίτον, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη την οικειοθελή αποχώρησή της από τη σύμπραξη πριν την έναρξη των ερευνών της Επιτροπής. Ωστόσο, με τη σκέψη 151 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε τη νομολογία κατά την οποία η Επιτροπή δεν υποχρεούται να χορηγήσει μείωση προστίμου λόγω παύσεως μιας παραβάσεως που έχει ήδη λήξει πριν την ημερομηνία των πρώτων παρεμβάσεων του θεσμικού αυτού οργάνου και, με τη σκέψη 152 της ίδιας αποφάσεως, το γεγονός ότι η οικειοθελής αποχώρηση της Χαλκόρ από τη σύμπραξη ελήφθη αρκούντως υπόψη κατά τον υπολογισμό της διάρκειας του διαστήματος της παραβάσεως που έγινε δεκτό εις βάρος της. Κατά συνέπεια, η αιτίαση της αναιρεσείουσας είναι αβάσιμη.

- 75 Τέταρτον, η αναιρεσείουσα βάλλει κατά των σκέψεων 143 έως 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες το Γενικό Δικαστήριο παραπέμπει στο ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως της Επιτροπής όσον αφορά τον καθορισμό του συντελεστή προσαυξήσεως που προτίθεται να εφαρμόσει λόγω διάρκειας της παραβάσεως. Η αναιρεσείουσα θεωρεί ότι κακώς το Γενικό Δικαστήριο περιόρισε τον δικαστικό του έλεγχο σε απλό έλεγχο του κατά πόσον ο συντελεστής προσαυξήσεως του προστίμου λόγω διάρκειας της παραβάσεως είναι σύμφωνος με τις κατευθυντήριες γραμμές.
- 76 Συναφώς, πρέπει να γίνει παραπομπή στις αρχές που συνάγονται από τη νομολογία του Δικαστηρίου ως προς τον καθορισμό του ποσού των προστίμων οι οποίες υπενθυμίζονται με τις σκέψεις 56 και 57 της παρούσας αποφάσεως. Ο μεγάλος αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συνεκτιμηθούν παρέχει αναγκαστικά στην Επιτροπή πλήθος δυνατοτήτων κατά την εκτίμηση, τη στάθμιση και την αξιολόγηση των στοιχείων αυτών, ώστε να επιβάλει την κατάλληλη κύρωση για την παράβαση. Παρά ταύτα, το θεσμικό αυτό όργανο εξακολουθεί να υπόκειται σε ορισμένες υποχρεώσεις.
- 77 Υπενθυμίζεται, όπως προεκτέθηκε με τη σκέψη 71 της παρούσας αποφάσεως, ότι η διάρκεια μιας παραβάσεως αναφέρεται ρητώς από τον νομοθέτη της Ένωσης ως στοιχείο προς συνεκτίμηση για τον καθορισμό του ποσού των προστίμων και ότι, ελλείψει συγκεκριμένου κριτηρίου οριζόμενου από τον νομοθέτη, οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς προσδιορισμού της επιρροής που ασκεί το στοιχείο αυτό στον υπολογισμό του προστίμου. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κατά τον έλεγχο του ζητήματος αν η Επιτροπή υπολόγισε το πρόστιμο σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές.
- 78 Εν πάση περιπτώσει, και αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο δεν αρκέστηκε απλώς να ελέγξει κατά πόσον ο υπολογισμός του προστίμου ήταν σύμφωνος με τις κατευθυντήριες γραμμές αλλά εξέτασε το ίδιο, με τη σκέψη 145 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, την καταλληλότητα της επιβληθείσας κυρώσεως.
- 79 Πέμπτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν συνεκτίμησε το γεγονός ότι είχε την ιδιότητα του θύματος αλλά την αντιμετώπισε κατά τον ίδιο τρόπο με τον οποίο αντιμετώπισε τις λοιπές επιχειρήσεις, λαμβάνοντας υπόψη μόνον τον όγκο των πωλήσεων και όχι την ευθύνη της ίδιας της αναιρεσείουσας. Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 72 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε τη νομολογία κατά την οποία οι πιέσεις σε επιχειρήσεις δεν

απαλλάσσουν την ενδιαφερόμενη επιχείρηση από την ευθύνη της για τη συμμετοχή σε διαπραχθείσα παράβαση (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσα απόφαση Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψεις 369 και 370, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 20ής Μαρτίου 2002, T-17/99, ΚΕ KELIT κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1647, σκέψη 50, και της 29ης Νοεμβρίου 2005, T-62/02, Union Pigments κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-5057, σκέψη 63). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η εξεταζόμενη αιτίαση βασίζεται σε εσφαλμένη προκείμενη, ήτοι στο ότι η αναιρεσείουσα ήταν θύμα και δεν συμμετείχε οικειοθελώς στην παράβαση.

- 80 Έκτον, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι κακώς έλαβε υπόψη τον όγκο των πωλήσεων στην Ελλάδα ενώ ήταν προφανές ότι η παραβατική συμπεριφορά δεν αφορούσε το έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους. Εντούτοις, η αιτίαση αυτή στηρίζεται σε εσφαλμένη προκείμενη όσον αφορά τον αποκλεισμό της Ελλάδας από το γεωγραφικό έδαφος της παραβάσεως. Συναφώς, επισημαίνεται ότι, με τη σκέψη 120 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η αναιρεσείουσα δεν αμφισβήτησε το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε η Επιτροπή με την δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεώς της, ότι δηλαδή το έδαφος του Ενιαίου Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), έδαφος που περιλαμβάνει και την η Ελλάδα, αποτελούσε τη σχετική γεωγραφική αγορά την οποία επηρέασε η σύμπραξη.
- 81 Εν πάση περιπτώσει, από τους ίδιους τους πραγματικούς ισχυρισμούς της αναιρεσείουσας, όπως αυτοί συνοψίζονται με τη σκέψη 117 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει ότι αυτή μετείχε στη σύμπραξη από φόβο αντιποίνων, δηλαδή ντάμπινγκ, εκ μέρους της ομάδας των πέντε στην ελληνική αγορά. Οι ισχυρισμοί αυτοί αρκούν για να αποδειχθεί ότι το κίνητρο της αναιρεσείουσας για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη ήταν η μέριμνά της να προφυλαχθεί από τον ανταγωνισμό στην ελληνική αγορά. Ως εκ τούτου, η αιτίαση αυτή είναι αβάσιμη.
- 82 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι οι αιτιάσεις της αναιρεσείουσας είναι αβάσιμες. Παρά το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο επανειλημμένως, ειδικότερα με τις σκέψεις 62, 63 ή 143 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρέπεμψε στο «σημαντικό περιθώριο εκτιμήσεως» ή στο «ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως» της Επιτροπής, οι αναφορές αυτές δεν εμπόδισαν το Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει τον πλήρη και ολοκληρωμένο έλεγχο των νομικών και πραγματικών ζητημάτων που οφείλει να διενεργεί.

83 Επομένως, ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.

Επί του τρίτου και του τέταρτου λόγου αναιρέσεως, που αντλούνται αντιστοίχως από τον ανακόλουθο Έκαι αυθαίρετο τρόπο αναθεώρησης του επιβληθέντος στη Χαλκός προστίμου και από έλλειψη κατάλληλης αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ως προς το ζήτημα αυτό

Επιχειρήματα των διαδίκων

84 Οι δύο αυτοί λόγοι αναιρέσεως στρέφονται κατά των σκέψεων 105 έως 113 και 182 έως 184 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Οι λόγοι αυτοί πρέπει να εξετασθούν από κοινού.

85 Οι σκέψεις 105 έως 113 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έχουν ως ακολούθως:

«105 [...] [Τ]ο Γενικό Δικαστήριο κρίνει, στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, ότι το αρχικό ποσό που δέχθηκε η Επιτροπή είναι κατάλληλο σε σχέση με τη σοβαρότητα του συνόλου των τριών μερών της συμπράξεως και ότι συντρέχει λόγος μείωσεως του αρχικού ποσού του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου, προκειμένου να ληφθεί υπόψη το ότι η Επιτροπή την έκρινε υπεύθυνη αποκλειστικώς και μόνο για τη συμμετοχή της στο τρίτο μέρος της συμπράξεως.

106 Εξάλλου, πρέπει να απορριφθούν τα επιχειρήματα της Επιτροπής τα οποία εκτίθενται στις σκέψεις 83 και 84 ανωτέρω, κατά το μέτρο που μπορούν να γίνουν αντιληπτά ως αφορώντα το ότι η μη συμμετοχή της προσφεύγουσας στις συμφωνίες SANCO αντικατοπτρίστηκε αρκούντως στο συγκεκριμένο αρχικό ποσό του προστίμου που της επιβλήθηκε. Το επιχείρημα αυτό λαμβάνει ως αφετηρία ότι το μερίδιο αγοράς της Χαλκός, η οποία δεν πωλούσε σωλήνες

SANCO, υπολογίσθηκε με βάση το άθροισμα του κύκλου εργασιών όλων των παραγωγών χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση, περιλαμβανομένων των πωλήσεων σωλήνων SANCO.

- 107 Οι συμφωνίες SANCO και οι ευρύτερες ευρωπαϊκές συμφωνίες αφορούσαν την ίδια σχετική αγορά, δηλαδή την αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Συνεπώς, η Επιτροπή όφειλε, έστω και ελλείψει συμφωνιών SANCO, να λάβει υπόψη της τον κύκλο εργασιών που προέρχεται από τις πωλήσεις σωλήνων SANCO προκειμένου να υπολογίσει το μερίδιο αγοράς της προσφεύγουσας στη σχετική αγορά.
- 108 Αντιθέτως, προκειμένου περί των συμφωνιών WICU και Cuprotherm, η κατάσταση διαφέρει. Οι συμφωνίες αυτές αφορούσαν προϊόντα που δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τους χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση. Συγκεκριμένα, από την αιτιολογική σκέψη 459 της προσβαλλόμενης αποφάσεως προκύπτει ότι οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και οι χαλκοσωλήνες υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση συνιστούν αυτοτελείς σχετικές αγορές.
- 109 Ως εκ τούτου, με τον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς της προσφεύγουσας, η οποία ανέπτυξε δραστηριότητα στην αγορά των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση, υπό το πρίσμα του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε στην αγορά των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση και αυτού που πραγματοποιήθηκε στην αγορά χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση, θεωρήθηκε πράγματι ότι η προσφεύγουσα είχε μικρότερο μερίδιο αγοράς και, ως εκ τούτου, της επιβλήθηκε συγκεκριμένο αρχικό ποσό προστίμου χαμηλότερο από αυτό που θα καθοριζόταν αν το μερίδιο αγοράς της υπολογιζόταν αποκλειστικώς και μόνο βάσει του κύκλου εργασιών που πραγματοποιήθηκε στην αγορά εντός της οποίας πράγματι μετέσχε στη σύμπραξη.
- 110 Δεύτερον, όσον αφορά το ζήτημα αν το γεγονός ότι η συνεργασία στο πλαίσιο της ομάδας των πέντε ήταν στενότερη από την υπάρχουσα στο πλαίσιο της ομάδας των εννέα δικαιολογούσε διαφοροποιημένη μεταχείριση ως προς τα πρόστιμα, επισημαίνονται τα ακόλουθα.

- 111 Η ομάδα των πέντε και η ομάδα των εννέα άσκησαν αμφότερες δραστηριότητα στο πλαίσιο του τρίτου μέρους της συμπράξεως, για το οποίο κρίθηκε υπεύθυνη η προσφεύγουσα. Στην αιτιολογική σκέψη 690 της προσβαλλομένης αποφάσεως, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν μετείχε στην ομάδα των πέντε οφειλόταν στο μέγεθός της. Η προσφεύγουσα δεν αμφισβήτησε τη διαπίστωση αυτή.
- 112 Συνεπώς, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι κατέληξε ότι η σοβαρότητα της συμμετοχής της προσφεύγουσας στις ευρύτερες ευρωπαϊκές συμφωνίες ελήφθη προσηκόντως υπόψη με την κατανομή των παραβατών σε κατηγορίες την οποία πραγματοποίησε η Επιτροπή βάσει των μεριδίων τους αγοράς.
- 113 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, πρέπει μόνο να αναπροσαρμοσθεί το ποσό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου προκειμένου να αντικατοπτρίζει τη μη συμμετοχή της στις συμφωνίες SANCO. Οι συγκεκριμένες συνέπειες της αναπροσαρμογής αυτής θα διευκρινισθούν στις σκέψεις 183 έως 186 κατωτέρω.»

⁸⁶ Οι σκέψεις 182 έως 184 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως έχουν ως εξής:

«182 [...] πρέπει να τροποποιηθεί η προσβαλλομένη απόφαση, καθόσον η Επιτροπή, κατά τον καθορισμό του ποσού του προστίμου, δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν μετέσχε στις συμφωνίες SANCO.

183 Κατά τα λοιπά, οι σκέψεις της Επιτροπής που εκτίθενται στην προσβαλλομένη απόφαση καθώς και η εφαρμοσθείσα εν προκειμένω μέθοδος υπολογισμού των προστίμων παραμένουν αμετάβλητες. Συνεπώς, το τελικό ποσό του προστίμου υπολογίζεται ως εξής.

- 184 Το αρχικό ποσό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου μειώνεται κατά 10%, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η μικρότερη σοβαρότητα της συμμετοχής της στη σύμπραξη σε σχέση με τη συμμετοχή των “παραγωγών SANCO”. Συνεπώς, το νέο αρχικό ποσό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου καθορίζεται σε 8,82 εκατομμύρια ευρώ.»
- 87 Με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι ορθώς κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 104 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως παραλείποντας να συνεκτιμήσει, κατά τον υπολογισμό του ποσού του προστίμου, το γεγονός ότι, κατ’ αντιδιαστολή προς τον όμιλο που συναποτελούσαν η KME Germany AG, πρώην KM Europa Metal AG, η KME France SAS, πρώην Tréfilmétaux SA, καθώς και η KME Italy SpA, πρώην Europa Metall SpA, η Wieland-Werke AG και προς τον όμιλο που συναποτελούσαν η Boliden AB, η Outokumpu Copper Fabrication AB, πρώην Boliden Fabrication AB, και η Outokumpu Copper BCZ SA, πρώην Boliden Cuivre & Zinc SA, η αναιρεσείουσα είχε μετάρχει σε μία μόνον πτυχή της σύμπραξης. Παρά ταύτα, το Γενικό Δικαστήριο μείωσε αυθαίρετα το ποσό του προστίμου κατά 10%, μολονότι η μείωση αυτή είναι πολύ μικρή για να αντικατοπτρίσει την ιδιάζουσα κατάσταση στην οποία βρισκόταν η Χαλκόρ και η οποία, κατά τα ουσιώδη της στοιχεία, ουδέποτε τέθηκε υπό αμφισβήτηση.
- 88 Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο δεν ακολούθησε κάποια προσέγγιση αρχής κατά την αναθεώρηση του ποσού του προστίμου, θεμελιώνοντας επί παραδείγματι τη μείωση στο τμήμα των πωλήσεων σωλήνων SANCO στην αγορά των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση, πράγμα που θα συνεπαγόταν μείωση του προστίμου κατά 49% ή 37% αναλόγως της συνεκτιμώμενης αγοράς, ή μειώνοντας το πρόστιμο για να λάβει υπόψη το γεγονός ότι κακώς συνυπολογίστηκε ο κύκλος εργασιών που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα για τον καθορισμό του ποσού του προστίμου. Αντ’ αυτού, το Γενικό Δικαστήριο περιορίστηκε να επικυρώσει τη μαθηματική προσέγγιση που πρότεινε η Επιτροπή και να μειώσει το ποσό του προστίμου κατά τρόπο αυθαίρετο, χωρίς να ακολουθήσει μια μαθηματικά συνεπή μέθοδο στηριζόμενη σε συγκεκριμένες αρχές.
- 89 Η αναιρεσείουσα αντιπαραβάλλει την απόφαση αυτή του Γενικού Δικαστηρίου με την προπαρατεθείσα απόφαση Βεντούρης κατά Επιτροπής. Οι ίδιοι λόγοι δίκαιης κρίσης και αναλογικότητας με εκείνους που μνημονεύονται στη σκέψη 219 της

αποφάσεως εκείνης έπρεπε να έχουν οδηγήσει το Γενικό Δικαστήριο να μειώσει το ποσό του προστίμου κατά 49%, σε περίπτωση που λαμβανόταν υπόψη η εξαίρεση των αγορών SANCO, WICO και Cyprothern από την ευρύτερη αγορά των χαλκοσωλήνων ή κατά 37%, αν λαμβανόταν υπόψη η εξαίρεση της αγοράς SANCO από την πιο περιορισμένη αγορά των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση.

- 90 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέθεσε εσφαλμένη αιτιολογία για την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Το Γενικό Δικαστήριο μείωσε μεν κατά 10% το αρχικό ποσό του προστίμου για να ληφθεί υπόψη η μικρότερη σοβαρότητα της συμμετοχής της αναιρεσείουσας στη σύμπραξη σε σχέση με τη συμμετοχή των «παραγωγών SANCO», εντούτοις δεν παρέθεσε κανένα ενδεικτικό στοιχείο από το οποίο να μπορεί να γίνει αντιληπτό για ποιο λόγο έκρινε ότι μια μείωση της τάξεως του 10% ήταν πρόσφορη να διευθετήσει το ζήτημα. Το Γενικό Δικαστήριο, παραλείποντας να διευκρινίσει έστω και ένα από τα κριτήρια στα οποία στηρίχθηκε, δεν καθιστά δυνατό στο Δικαστήριο να διαπιστώσει αν η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αντιβαίνει ή όχι προς την αρχή της αναλογικότητας και αν το πρόστιμο που καθόρισε το Γενικό Δικαστήριο αντανακλά δεόντως τη σοβαρότητα της συμμετοχής της Χαλκόρ στην παράβαση.
- 91 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι λόγοι αυτοί είναι अपαράδεκτοι, στο μέτρο κατά το οποίο η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο να προβεί σε νέα εκτίμηση του ποσού του προστίμου, πράγμα που δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα του τελευταίου στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας.
- 92 Επικουρικώς, το θεσμικό αυτό όργανο υποστηρίζει ότι η αναιρεσείουσα, με τον τρίτο λόγο αναιρέσεως, περιορίζεται στη διατύπωση αιτιάσεων κατά της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζει τη νομική βάση στην οποία θα έπρεπε να έχει στηριχθεί το Γενικό Δικαστήριο για να καταλήξει σε διαφορετικές διαπιστώσεις με την απόφασή του. Απαντώντας στον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση περιέχει ορισμένα χωρία, διαφορετικά από εκείνα που παραθέτει η αναιρεσείουσα, τα οποία εξηγούν τον λόγο για τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε ορισμένα από τα επιχειρήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα προς αμφισβήτηση του τρόπου υπολογισμού του ποσού μειώσεως του προστίμου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 93 Καταρχάς, όσον αφορά τις πωλήσεις στην Ελλάδα, πρέπει να γίνει παραπομπή στις σκέψεις 80 και 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 94 Διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο αιτιολόγησε την απόφασή του να τροποποιήσει το ποσό του προστίμου με τις σκέψεις 105 έως 113 και 183 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Υπογράμμισε καταρχάς, με τη σκέψη 109 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η μέθοδος υπολογισμού του μεριδίου αγοράς της αναιρεσειούσας ήταν ευνοϊκή γι' αυτήν καθόσον το μεριδίό της αυτό είχε υπολογισθεί μέσω διαιρέσεως του κύκλου εργασιών της με ένα ποσό που αντιπροσώπευε τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιήθηκε τόσο στην αγορά των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων χωρίς μόνωση όσο και στην αγορά των χαλκοσωλήνων υδραυλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση, παρά το γεγονός ότι στην αναιρεσειούσα δεν είχε προσαφθεί συμμετοχή στις συμφωνίες WICU και Cuprotherm τις σχετικές με τους χαλκοσωλήνες υλικών εγκαταστάσεων με πλαστική επίστρωση.
- 95 Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, με τη σκέψη 111 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αναιρεσειούσα δεν αμφισβήτησε τη διαπίστωση που περιείχε η αιτιολογική σκέψη 690 της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι η μη συμμετοχή της στην ομάδα των πέντε οφειλόταν στο μέγεθός της. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε στο επιχείρημα της αναιρεσειούσας, που συνοψίζεται με τη σκέψη 77 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η συνεργασία μεταξύ των μελών της ομάδας των εννέα ήταν μικρότερης έντασης από τη συνεργασία μεταξύ των μελών της ομάδας των πέντε και δέχτηκε, παραπέμποντας στην αιτιολογική σκέψη 690 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το επιχείρημα της Επιτροπής ότι η συμμετοχή της αναιρεσειούσας στη σύμπραξη δεν διέφερε ποσοτικώς και ποιοτικώς από εκείνη των λοιπών παραβαινόντων.
- 96 Με τη σκέψη 112 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο δέχτηκε την αρχή ότι η σοβαρότητα της παραβάσεως μπορεί να μετρηθεί μέσω της κατατάξεως των παραβαινόντων σε κατηγορίες αναλόγως των μεριδίων αγοράς που κατέχουν. Με τη σκέψη 183 της ίδιας αποφάσεως, επανέλαβε τη συνολική έγκριση της μεθόδου υπολογισμού των προστίμων.

- 97 Η αιτιολογία αυτή προσδιορίζει επαρκώς κατά νόμον τα στοιχεία που έλαβε υπόψη το Γενικό Δικαστήριο για να μειώσει το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην αναιρεσείουσα. Η επιλογή του Γενικού Δικαστηρίου να μειώσει το πρόστιμο κατά ένα κατ' αποκοπή ποσό δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο επικρίσεως, δεδομένης της αδυναμίας να προσδιοριστεί με ακρίβεια το ειδικό βάρος κάθε συνεκτιμώμενου στοιχείου, εκ των οποίων ορισμένα ευνοούν την αναιρεσείουσα ενώ άλλα λειτουργούν εις βάρος της.
- 98 Επιπλέον, η αναιρεσείουσα δεν μπορεί να αποδείξει παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας στηριζόμενη αποκλειστικά σε κύκλο εργασιών στον οποίο δεν περιλαμβάνονται οι συμφωνίες SANCO καθώς και οι συμφωνίες WICU και Cuprotherm ή μόνον οι συμφωνίες SANCO. Συγκεκριμένα, υπενθυμίζεται ότι ο κύκλος εργασιών της αγοράς που καλύπτεται από μια σύμπραξη αποτελεί ένα μόνον από πολυάριθμα στοιχεία που μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά τον καθορισμό του ποσού της κυρώσεως.
- 99 Όσον αφορά τη σύγκριση με τη μέθοδο που χρησιμοποίησε το Γενικό Δικαστήριο στην προπαρατεθείσα απόφαση Βεντούρης κατά Επιτροπής, τονίζεται ότι, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, η Επιτροπή είχε επιβάλει κύρωση στην εταιρία Ventouris Group Enterprises SA για δύο παραβάσεις παρά το γεγονός ότι εκείνη είχε διαπράξει μόνο μία, ενώ, στην υπό κρίση υπόθεση, η αναιρεσείουσα συμμετείχε σε μία μόνον πτυχή μιας σύνθετης αλλά ενιαίας παράβασης. Επίσης, από τη σκέψη 221 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Βεντούρης κατά Επιτροπής προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο τροποποίησε μεν το ποσό του προστίμου διατηρώντας ωστόσο την οικονομία της προσβαλλομένης αποφάσεως και τη μέθοδο που εφάρμοσε η Επιτροπή για τον καθορισμό του προστίμου. Αυτό ακριβώς έπραξε το Γενικό Δικαστήριο και με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, όταν, με τις σκέψεις 112 και 183 της αποφάσεως αυτής, ενέκρινε τις μεθόδους αξιολόγησης της σοβαρότητας της παραβάσεως και υπολογισμού του προστίμου που είχε χρησιμοποιήσει η Επιτροπή.
- 100 Επομένως, από τη σύγκριση με την προπαρατεθείσα απόφαση Βεντούρης κατά Επιτροπής δεν μπορεί να συναχθεί κανένα επιχείρημα ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση την αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ακόμη και αν γινόταν δεκτό ότι η απόφαση αυτή είναι λυσιτελής, παρά το γεγονός ότι αφορά χωριστή διαφορά στην οποία η προσφεύγουσα εταιρία προέβαλε διαφορετικούς λόγους ακυρώσεως από εκείνους της υπό κρίση υποθέσεως και η οποία οδήγησε σε κατ' αντιμωλία συζήτηση στην οποία δεν συμμετείχε η Χαλκόρ.

- 101 Όσον αφορά την αμφισβήτηση της δίκαιης κρίσης του Γενικού Δικαστηρίου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου που στηρίζεται μόνο στη δίκαιη κρίση δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου από το Δικαστήριο στο πλαίσιο αναιρετικής διαδικασίας.
- 102 Κατόπιν του συνόλου των προεκτεθέντων, ο τρίτος και ο τέταρτος λόγος αναίρεσεως είναι αβάσιμοι.
- 103 Κατά συνέπεια, κανένας από τους λόγους που προέβαλε η Χαλκός προς στήριξη της αιτήσεως της αναίρεσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτός και, ως εκ τούτου, η αίτηση αναίρεσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 104 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας που έχει εφαρμογή στη διαδικασία αναίρεσεως βάσει του άρθρου 118 του Κανονισμού αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Χαλκός στα δικαστικά έξοδα και η τελευταία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσεως.

2) Καταδικάζει τη Χαλκός ΑΕ Επεξεργασίας Μετάλλων στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)